

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фтизіопульмонології

ЗАТВЕРДЖУЮ
проректор з науково-педагогічної роботи
проф. Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
" _____ 2023 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ
«ФТИЗІАТРІЯ»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

Одеса

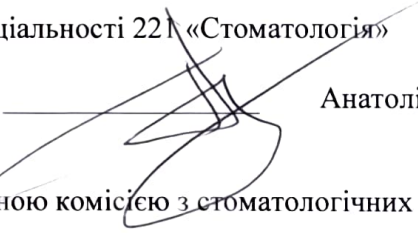
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія», підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженою Вченою Радою ОНМедУ (протокол №8 від 29.06.2023).

Розробники: д.мед.н., проф. Мацегора Н.А.,
асистент Омельян Л.П.,
к. мед.н., доцент Шпота О.Є.,
к.мед. н., доцент Капрош А.В.,
асистент Зайцев А.С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фтизіопульмонології
Протокол № 1 від 30.08.2023

Завідувач кафедри, д.мед.н., проф. Ніна МАЦЕГОРА

Погоджено із гарантом ОПП зі спеціальності 221 «Стоматологія»

Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з стоматологічних дисциплін ОНМедУ
Протокол №1 від 31.08.2023

Голова предметної циклової методичної комісії з стоматологічних дисциплін ОНМедУ

Володимир КРИСЛЯК

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри професійної патології і функціональної діагностики та фтизіопульмонології

Протокол № 1 від «04» 08 2023 р.

Завідувач кафедри Александр Гнатъев
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від « ___ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i> <i>Обов'язкова дисципліна</i>
Кредитів: 1	Спеціальність 221 «Стоматологія»	<i>Рік підготовки: 4</i>
Годин: 30		<i>Семестри VII- VIII</i> <i>Лекції (4 год.)</i>
Змістових модулів: 2	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семінарські (0 год.)</i> <i>Практичні (14 год.)</i> <i>Лабораторні (0 год.)</i> <i>Самостійна робота (12 год.)</i> <i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i> <i>Форма підсумкового контролю – залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: опанування здобувачем вищої освіти знань та формування елементів професійних компетентностей в галузі фтизіатрії та удосконалення навичок і компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Засвоєння основних заходів, необхідних для організації роботи у стоматологічному відділенні і забезпечення профілактики виникнення і розповсюдження туберкульозної інфекції.
2. Засвоєння алгоритму дій лікарів установ загальної лікарської мережі щодо виявлення туберкульозу при зверненні пацієнтів за допомогою.
3. Засвоєння основних профілактичних заходів в осередках туберкульозної інфекції.
4. Набуття практичних навичок для діагностики і диференціальної діагностики туберкульозу слизової оболонки порожнини рота та щелепно-лицьової локалізації.
5. Набуття навичок і вмінь для обстеження хворого на туберкульоз та оформлення результатів у відповідній медичній документації.
6. Формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

- Загальних (ЗК):

ЗК1 - Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

ЗК2 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

- Спеціальних (СК):

СК1 - Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2 - Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

СК3 - Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.

СК6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК7 - Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із туберкульозом органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації. СК15 - Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК16 - Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із туберкульозом органів ротової порожнини та ЩЛО.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2)

ПРН2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

ПРН4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (з переліком 2.1).

ПРН7. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН15. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН20: Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності

ПРН21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: Етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування, профілактику туберкульозу.

Вміти:

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя у хворих на туберкульоз
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром, встановлювати попередній діагноз, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз туберкульозу
- Діагностувати невідкладні стани.
- Планувати та проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо туберкульозу.
- Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання фтизіатрії. Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз: виявлення, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 1. Визначення туберкульозу як хвороби. Епідеміологія туберкульозу. Збудник туберкульозу, його властивості. Шляхи зараження туберкульозом. Клінічна класифікація туберкульозу.

Визначення туберкульозу як захворювання. Фактори ризику захворювання на туберкульоз. Епідеміологічна ситуація з туберкульозу в Україні і світі. Основні епідеміологічні показники з туберкульозу: інфікованість, захворюваність, хворобливість і смертність. Збудник туберкульозу (МБТ), морфологічна будова, властивості, стійкість у довкіллі. Мінливість МБТ (L- форми, фільтрівні форми, персистенція, реверсія. Хіміорезистентні МБТ та їх клінічне значення. Джерела туберкульозної інфекції, шляхи інфікування і поширення в організмі. Патогенез і імуноморфологія туберкульозу. Патоморфоз туберкульозу.

Клінічна класифікація туберкульозу. Поняття про первинний і вторинний туберкульоз.

Легеневі, поза легеневі локалізації туберкульозу. Генералізований (міліарний) туберкульоз.

Тема 2. Організація виявлення і діагностики туберкульозу. Туберкулінодіagnostика. Клінічний розбір хворих.

Міжнародні стандарти контролю за туберкульозом. Сучасні підходи до виявлення та діагностики туберкульозу. Стандартизація клінічної допомоги. Категорії населення з підвищеним ризиком захворювання на туберкульоз.

Групи населення, що підлягають обов'язковому щорічному флюорографічному обстеженню.

Визначення симптомів, що можуть свідчити про туберкульоз. Маршрут пацієнта з кашлем на етапі первинної медичної допомоги.

Туберкулінодіagnostика. Цілі туберкулінодіagnostики. Роль у виявленні латентної туберкульозної інфекції. Критерії дітей і підлітків з групи ризику, яким проводиться щорічна туберкулінодіagnostика. Поняття про туберкулін. Сучасні туберкулінові проби. Проба Манту з 2 ТО ППД-Л: показання, техніка проведення і оцінка її результатів. Поняття „віражу” туберкулінової проби. Диференціальна діагностика післявакцинного та інфекційного імунітету. Квантифероновий тест.

Тема 3. Загальноклінічні методи діагностики туберкульозу. Спеціальні методи діагностики (лабораторна, рентгенологічна). Клінічний розбір хворих.

Особливості клінічного обстеження хворого на туберкульоз: скарги, анамнез захворювання, перебіг, епідеміологічний анамнез, перенесені захворювання, умови праці та побуту; *фізикальні методи обстеження*: значення пальпації, перкусії та аускультативні в обстеженні хворого на туберкульоз; діагностичне значення змін у загальному аналізі крові у хворих на туберкульоз легень; основні показники функції зовнішнього дихання.

Мікробіологічна діагностика: методи бактеріоскопічного, бактеріологічного і біологічного виявлення МБТ, значення їх результатів для діагностики туберкульозу. Прискорені методи виявлення МБТ: ВАСТЕК, молекулярно-генетичні методи.

Методи рентгенологічного обстеження хворих на туберкульоз органів дихання і внутрішньогрудних лімфатичних вузлів. Рентгено-, томо- і флюорографія, комп'ютерна томографія, рентгеноскопія. Рентгенологічні синдроми: ураження кореня легені, дисемінації, інфільтрації, круглястої тіні, порожнини, фіброзу. Клінічні форми туберкульозу легень в рентгенологічному зображенні. Аналіз рентгено-, томо- і флюорограм.

Тема 4. Лікування туберкульозу. Клінічний розбір хворих.

Основні принципи лікування туберкульозу. Стандартні режими хіміотерапії. Поняття про хіміорезистентність. Протитуберкульозні препарати: класифікація, дози, методи і кратність введення в організм хворого. Побічні реакції на антимикобактеріальні

препарати, їх запобігання та методи усунення. Моніторинг лікування, оцінка ефективності. Лікування туберкульозу слизової оболонки порожнини рота та кісток щелепи.

Тема 5. Профілактика туберкульозу. Клінічний розбір хворих.

Ланцюг передачі інфекції. Соціальна профілактика. Інфекційний контроль. Складові інфекційного контролю.

Первинна профілактика (вакцинація і ревакцинація БЦЖ). Вакцина БЦЖ. Техніка вакцинації. Протипоказання до вакцинації БЦЖ. Оцінка місцевих реакцій організму на введення вакцини. Ускладнення протитуберкульозних щеплень.

Вторинна профілактика (хіміопроділактика) туберкульозу, показання, методика проведення.

Санітарна профілактика, її завдання. Поняття про осередок туберкульозної інфекції. Категорії осередків за ступенем епідемічної небезпеки. Робота в осередку туберкульозної інфекції з профілактики туберкульозу. Заходи щодо профілактики туберкульозу серед осіб, які працюють в протитуберкульозних установах. Санітарно-освітня робота.

Змістовий модуль 2. Клінічні форми туберкульозу: первинні, вторинні, туберкульоз ротової порожнини і щелепно-лицевої локалізації. Клінічний розбір хворих.

Тема 6. Легеневий туберкульоз: первинні та вторинні форми. Клінічний розбір хворих.

Патогенез і патоморфологія первинних форм туберкульозу. Клінічні прояви, перебіг, діагностика. Залишкові зміни первинного туберкульозу та їх значення для виникнення вторинних форм туберкульозу. Особливості перебігу первинних форм туберкульозу у дітей та підлітків (висока шкірна чутливість до туберкуліну, параспецифічні реакції, значне залучення до процесу лімфатичної системи, схильність до генералізації у дітей із зниженим імунітетом, за сприятливих умов – схильність до загоєння без лікування).

Патогенез і патоморфологія вторинного туберкульозу. Клінічні прояви, перебіг, діагностика. Схеми лікування за категоріями.

Тема 7. Ускладнення легеневого туберкульозу. Надання невідкладної допомоги. Туберкульоз слизової оболонки порожнини рота та кісток щелепи. Клінічний розбір хворих.

Ускладнення туберкульозу внутрішньогрудних лімфатичних вузлів (ателектаз, асфіксія, гематогенна або лімфо-гематогенна дисемінація, плеврит) та первинного туберкульозного комплексу (ателектаз, асфіксія, специфічне ураження бронхів, бронхо-нодулярна нориця, гематогенна або лімфо-гематогенна дисемінація, плеврит, розпад і утворення первинної каверни), їх профілактика, діагностика, лікування.

Ускладнення вторинного туберкульозу (легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс).

Туберкульоз слизової оболонки порожнини рота. Туберкульоз підщелепних лімфатичних вузлів. Туберкульоз кісток щелепи. Перебіг, провідні клінічні симптоми і синдроми, діагностика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		лекції	семінари	практичні	лабораторні
Змістовний модуль 1. Загальні питання фтизіатрії. Організація медичної допомоги хворим на туберкульоз: виявлення, діагностика, лікування, профілактика.					

Тема 1. Визначення туберкульозу як хвороби. Епідеміологія туберкульозу. Збудник туберкульозу, його властивості. Шляхи зараження туберкульозом. Клінічна класифікація туберкульозу.	5	2	0	2	0	1
Тема 2. Організація виявлення і діагностики туберкульозу. Туберкулінодіagnostика. Клінічний розбір хворих.	4	1	0	2	0	1
Тема 3. Загальноклінічні методи діагностики туберкульозу. Спеціальні методи діагностики (лабораторна, рентгенологічна). Клінічний розбір хворих.	4	1	0	2	0	1
Тема 4. Лікування туберкульозу. Клінічний розбір хворих.	3	0	0	2	0	1
Тема 5. Профілактика туберкульозу. Клінічний розбір хворих.	4	0	0	2	0	2
Разом за змістовним модулем 1	20	4	0	10	0	6
Змістовний модуль 2. Клінічні форми туберкульозу: первинні, вторинні, туберкульоз ротової порожнини і щелепно-лицьової локалізації. Клінічний розбір хворих.						
Тема 6. Легеневий туберкульоз: первинні та вторинні форми. Клінічний розбір хворих.	6	0	0	2	0	4
Тема 7. Ускладнення легеневого туберкульозу. Туберкульоз слизової оболонки порожнини рота та кісток щелепи. Клінічний розбір хворих.	4	0	0	2	0	2
Разом за змістовним модулем 2	10	0	0	4	0	6
Усього годин	30	4	0	14	0	12

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

№	Тема	Кільк. годин
1.	Визначення туберкульозу як хвороби. Епідеміологія туберкульозу. Збудник туберкульозу, його властивості. Шляхи зараження туберкульозом. Клінічна класифікація туберкульозу.	2
2.	Діагностика туберкульозу. Туберкульоз слизової оболонки порожнини рота та щелепно-лицьової локалізації: патогенез, клініка, діагностика.	2
РАЗОМ:		4

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кільк. годин
---	------------	--------------

1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Епідеміологія, етіологія, патогенез туберкульозу. Клінічна класифікація туберкульозу.	2
2.	Тема 2. Практичне заняття 2. Організація виявлення і діагностики туберкульозу. Роль протитуберкульозного диспансеру. Туберкулінодіагностика. Клінічний розбір хворих.	2
3.	Тема 3. Практичне заняття 3. Загальноклінічні методи діагностики туберкульозу. Спеціальні методи діагностики (лабораторна, рентгенологічна). Клінічний розбір хворих.	2
4.	Тема 4. Практичне заняття 4. Загальні принципи лікування. Антимікобактеріальні препарати. Лікування туберкульозу слизової оболонки порожнини рота та кісток щелепи. Побічні дії протитуберкульозних препаратів. Клінічний розбір хворих.	2
5.	Тема 5. Практичне заняття 5. Профілактика туберкульозу. Диспансерний нагляд. Клінічний розбір хворих.	2
6.	Тема 6. Практичне заняття 6. Легеневий туберкульоз: первинні форми. Клінічний розбір хворих.	2
	Тема 6. Практичне заняття 6. Легеневий туберкульоз: вторинні форми. Клінічний розбір хворих.	
7.	Тема 7. Практичне заняття 7. Ускладнення легеневого туберкульозу. Туберкульоз слизової оболонки порожнини рота та кісток щелепи. Клінічний розбір хворих.	2
	Всього годин	14

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин
1.	Тема 1. Підготовка до практичного заняття 1	1
2.	Тема 2. Підготовка до практичного заняття 2	1
3.	Тема 3. Підготовка до практичного заняття 3	1
4.	Тема 4. Підготовка до практичного заняття 4	1
5.	Тема 5. Підготовка до практичного заняття 5	2
6.	Тема 6. Підготовка до практичних занять 6	4
7.	Тема 7. Підготовка до практичного заняття 7	2
	Разом	12

7. Методи навчання

Лекції: розкривають проблемні питання відповідних підрозділів дисципліни. Лекторами можуть застосовуватись такі варіанти проведення лекцій як навчальна, інформаційна, лекція-візуалізація, лекція-дискусія, лекція-консультація.

Практичні заняття: усне та письмове опитування, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, вирішення тестових завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному / семінарському / лабораторному занятті: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі, визначення уміння правильно проводити курацію хворого, призначати та трактувати результати лабораторного та інструментального обстеження, обґрунтовувати діагноз на підставі аналізу клінічних та допоміжних методів обстеження

Структура поточного оцінювання на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Контроль практичних навичок:
 - уміння правильно проводити курацію хворого, призначати та трактувати результати лабораторного та інструментального обстеження, обґрунтовувати діагноз на підставі аналізу клінічних та допоміжних методів обстеження.
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2

Критерії поточного оцінювання на практичному / семінарському / лабораторному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має

величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни.

Навчально-методична література:

1. Позалегеновий туберкульоз: Н.А. Мацегора, В.Г. Марічереда, П.Б. Антоненко, О.Є. Шпота, І.М. Смольська, А.В. Капрош, Л.П. Омелян, А.С. Зайцев.– Одеса: Олді+, 2022, – 430с. ISBN 978-966-289-670-1
2. Туберкульоз кісток та суглобів : метод. рекомендації для студентів і лікарів- інтернів ВНМЗ ІV рівня акредитації / Н. А. Мацегора, О. Я. Лекан, Л. П. Омелян [та ін.]. Одеса : ОНМедУ, 2018. 24 с. Практична підготовка з фтизіатрії: навчальний посібник / О.К.
3. Асмолов, О. А. Бабуріна, Н.А. Герасимова. Одеса : ОНМедУ, 2010. 46 с. (електронна книга).

11.Перелік питань до підсумкового заліку

1. Збудник туберкульозу: властивості, види мікобактерій.
2. Зараження туберкульозом: джерела інфекції, шляхи проникнення в організм.
3. Будова туберкульозного горбика.
4. Фактори ризику захворювання на туберкульоз.
5. Методи виявлення туберкульозу: ФГ-обстеження, туберкулінодіагностика, аналізхаркотиння на КСП.
6. Клініко-лабораторні ознаки туберкульозу: провідні симптоми, зміни в загальному аналізі крові, методи виявлення мікобактерій туберкульозу в патологічному матеріалі.
7. Туберкулінодіагностика: цілі, термін проведення, техніка постановки проби Манту і оцінка її результатів, поняття «віражу» туберкулінової проби.
8. Профілактика туберкульозу: соціальна, санітарна, специфічна.
9. Первинна профілактика: вакцинація БЦЖ (вакцина БЦЖ, техніка вакцинації, протипоказання до вакцинації БЦЖ, оцінка місцевої реакції організму на введення вакцини).
10. Осередки туберкульозної інфекції. Заходи щодо профілактики туберкульозу в осередках.
11. Загальні принципи лікування туберкульозу: своєчасне призначення протитуберкульозної терапії, тривале лікування, етапне, комплексне.
12. Первинний туберкульоз: клінічні форми, загальна характеристика, особливості перебігу.
13. Вторинний туберкульоз: клінічні форми, загальна характеристика.
14. Туберкульоз порожнини рота, губ, язика: форми, діагностика, тактика лікаря.
15. Ускладнення туберкульозу.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Позалегеновий туберкульоз: Н.А. Мацегора, В.Г. Марічереда, П.Б. Антоненко, О.Є. Шпота, І.М. Смольська, А.В. Капрош, Л.П. Омелян, А.С. Зайцев.– Одеса: Олді+, 2022, – 430с. ISBN 978-966-289-670-1

Додаткова:

1. Профілактика туберкульозу. Навчальний посібник для студентів і лікарів- інтернів ВНМЗ ІV рівня акредитації та лікарів / В. І. Петренко, М. Г. Долинська, А. В. Александрін, В. В. Петренко. Київ: 2 Print, 2017. 88 с. URL: <http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/prophilaktica.pdf>.
2. Невідкладні стани у практиці фтизіопульмонолога : навч. посібник / Н. А. Мацегора, О. Я. Лекан, О. А. Бабуріна, М. Ю. Голубенко. Одеса : „Астропринт”, 2016. 64 с.
3. Туберкульоз кісток та суглобів : метод. рекомендації для студентів і лікарів- інтернів ВНМЗ ІV рівня акредитації / Н. А. Мацегора, О. Я. Лекан, Л. П. Омелян [та

ін.]. Одеса : ОНМедУ, 2018. 24 с.

4. Позалегеновий і міліарний туберкульоз у хворих на коінфекцію ТБ/ВІЛ / В. І. Петренко, М. Г. Долинська, О. М. Разнатовська. К. 2015: ДКС Центр. 112 с. URL: http://tb.ucdc.gov.ua/uploads/files/usaaid_170x240_fp_new.pdf

5. Паліативна та хоспісна допомога хворим на туберкульоз: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Ю. І. Фещенко, В. М. Князевич, О. М. Разнатовська, Н. А. Гріцова / Київ. 2017. 98с.

6. Biochemical Value Dynamics in Patients with Multidrug-Resistant Tuberculosis/HIV with CD4+ Lymphocyte Cells below 50 Cells/ μ Clandits Variability in the Application of Adjuvant Immunoglobulin Therapy / N. A. Matsegora, A.V. Kaprosh, P. B. Antonenko // International Journal of Mycobacteriology. 2019; 8 (4):374 - 380. (SCOPUS)

7. Global tuberculosis report 2019 (WHO/CDS/TB/2019.15). Geneva, World Health Organization. 2019 URL: [https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329368/](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329368/9789241565714-eng.pdf)

[9789241565714-eng.pdf](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329368/9789241565714-eng.pdf)

8. Наказ МОЗ України № 530 від 25.02.2020 р. «Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі». URL: https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Nakaz_MOZ_vid_25.02.2020_530_Standarty_medopomogy_pry_TB.pdf

9. ТУБЕРКУЛЬОЗ Клінічна настанова МОЗ України, заснована на доказових даних №КН 2021-530 від 17.11.2021. URL: <https://www.dec.gov.ua/mtd/tuberkuloz/>

10. Наказ МОЗ України № 287 від 01.02.2019 р. «Про затвердження Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-19#Text>

11. Практична підготовка з фтизіатрії: навчальний посібник / О.К. Асмолов, О. А. Бабуріна, Н. А. Герасимова. Одеса : ОНМедУ, 2010. 46 с. (електронна книга).

12. Фтизіатрія : підручник / В. І. Петренко, Л. Д. Тодоріко, Л. А. Грищук [та ін.] ; за ред. В. І. Петренка. Київ : Медицина, 2015. 471 с.

13. Актуальні питання фтизіатрії: посібник / Д. Г. Крижаноський, В. А. Фрейвальд, Н. А. Марченко (та ін.). Дніпропетровськ : Середняк Т. К., 2015. 155 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Вебсайт Центру громадського здоров'я МОЗ України. <http://phc.org.ua/>

2. Питання туберкульозу на сайті ВООЗ. <http://www.who.int/tb/ru/> ; <http://www.who.int/tb/en/>

3. Національний ресурсний центр з туберкульозу. <http://tb.ucdc.gov.ua/>